

• Tasainen, positiivinen kehitys niin laskuvarjo- kuin purjelentotoiminnassakin ilahduttivat SIL:n MM-toimintavuoden 1976 tuloksissa. Mutta mistä löytyy apu yön alle iskeytyyn moottorilentotoimintaan?

SIL:n lentotoiminta 1976:

KUKA AUTTAISI MOOTTORI- LENTOA

Nämä kaksi silliläistä harrastetta eli laskuvarjourheilu ja purjelento purjehtivat viime vuonna myötäisessä. Laskuvarjohyppyjen mää-

rässä saavutettiin uusi SE ja purjelentopuolella ilahdutti ehkä ennen muita kaluston voimakas kehittyminen ja nykyaikaistuminen. Näin

lähellä toisiaan purjelennon ja laskuvarjourheilun ei tosin soisi olevan. Erkki Näättänen nappasi tämän kuvan hyppyalueella harhailevasta

K-6-purjekoneesta laskuvarjourheilun SM-kisoissa Nummelassa 1975.

LASKUVARJOTOIMINTA

Vuoden toiminnalle leimaa antavimpana piirteenä oli tasainen kehitys kaikilla laskuvarjourheilun aloilla. Toimintaluvut kasvoivat, harrastajamäärä lisääntyi, kilpailumestisyys oli aikaisempia vuosia parempi ja ulospäin suuntautuvan laskuvarjoalan tiedottamisen määrä kasvoi.

Laskuvarjohyppyjen määrä oli suurempi kuin koskaan ennen. Kerhojen ilmoittamien tietojen mukaan toimintavuonna hypättiin kaikkiaan 13.586 laskuvarjohyppyä (1971-13.005, aikaisempi "ennätys", 1975-12.235). Näistä pakkolaukaisuhyppyjä oli 1.907 (1975-1.795) ja itselaukaisuhyppyjä 11.679 (1975-10.440).

Aktiivisesti hyppytoimintaa harrastaneita kerhoja oli toi-

mintavuonna 15.

Ilmoitettujen tietojen mukaan viisi aktiivisinta kerhoa olivat:

Utin Laskuvarjokerho Suomen	4066
Laskuvarjokerho Oulun	3548
Laskuvarjokerho Tampereen	1607
Laskuvarjokerho Kuopion	630
Ilmailuyhdistys	617

KOULUTUSTOIMINTA JA KELPUUTUKSET

Aktiivisesti toimineiden laskuvarjohyppääjien määrä oli 534 (1975-439). Heistä 141:llä (-75-140) oli voimassa laskuvarjohyppääjän lupakirja. Kerhot antoivat alkeiskoulutusta 35 kurssilla

(-75-34) yhteensä 275 henkilölle (-75-233). Heistä oli naisia 33 (-75-31).

Liiton järjestämällä hypymestarikurssilla koulutettiin 7 oppilasta. Vuoden lopussa hypymestari kelpuutuksen omaavia henkilöitä oli 58 (-75-55).

Alkeiskoulutus ja yksityisten hyppääjien jatkokoulutus tapahtui kerhoissa. Hyppymestareiden jatkokoulutus toteutettiin järjestämällä seminaareja ja muita koulutustilaisuuksia. Näitä pidettiin kaikkiaan kolme: tarkastushyppymestariseminaari (Helsinki), hypymestariseminaari (Kuopio) ja syyspaneeli kaikkien kerhojen edustajille (Nummela).

Tilaisuuksissa pääpaino oli koulutus- ja turvallisuusksymyksissä.

LuKT:n toiminnassa merkittävin tapahtuma oli siirtyminen uuteen työskentelyjärjestelmään. Aikaisempina vuosina LuKT:n työskentely tapahtui koko toimikunnan ollessa yhtä aikaa koolla. Toimintavuonna LuKT jakaantui neljään työryhmään: Kilpailu-, koulutus-, hyppytoiminta ja turvallisuus- sekä alan kehittämistoimikunta.

Työryhmien kokouksissa oli mukana LuKT:n puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

Laajempien asiakokonaisuuksien käsittely tapahtui koko LuKT:n kokouksissa, joissa myös tarvittaessa hyväksyttiin alakomitean esitykset.

Työryhmien kokouksia oli toimintavuonna yhteensä kuusi ja koko LuKT:n kokouksia kaksi.

Uudesta työskentelytavasta saatiin myönteisiä kokemuksia. Suurimmat saavutetut edut olivat keskustuomikunnan yksityisen jäsenen työalan rajoittuminen, josta seurauksena olivat paremmat mahdollisuudet osallistua oman erikoisan työryhmän työskentelyyn. Edellä mainittujen parannusten seuraus koko LuKT:n kannalta oli tehokkuuden lisääntyminen sekä yleensä että myös suppeamilla erikoisaloilla.

HYPPYTURVALLISUUS

Ilmailuhallitukseen lähetettyjen vaaratilanneilmoitusten määrä on selvästi vähentynyt edellisestä vuodesta. Toisaalta vuoden aikana sattui yksi kuolemaan johtanut laskuvarjo-onnettomuus. Tapaturman kaikkia syitä ei tutkijalautakunta pystynyt täydellä varmuudella toteamaan. Mitään selvää virhettä koulutusmenetelmissä tai välineissä ei tutkimuksissa todettu.

EXPERIMENTAL-TOIMINTA

Alan harrastajien informoimiseksi välitettiin Ilmailu-lehden välityksellä tietoa experimental-organisaatiosta ja -asioista. Eräissä lähinnä Etelä-Suomessa pidetyissä esitelmätilaisuuksissa välitettiin myös experimental-tietoutta EKT:n jäsenten toimesta.

Informaation leviäminen on johtanut päivittäisiin puhelinyhteyksiin kentän ja keskustuomikunnan puheenjohtajan ja jäsenten sekä liiton keskustuomiston välillä. Tiedustelut, jotka ovat koskeneet saatavissa olevia piirustuksia, suositeltavia konetyyppejä, rakennusmateriaaleja ja ainekäsittelyjä, osoittavat laajaa kansallista kiinnostusta experimentaltoimintaan.

Ilmailuliiton harjoittamaa perinteellistä yhteistyötä ilmailuviranomaisen kanssa jatkettiin EKT:nkin toimenpitein kertomusvuoden aikana. Yhteistoimintaan on kuulunut lähinnä lausuntojen antaminen anoutuista rakennusluvista sekä experimental-koneita koskevien lento- ja rakennusmääräsuunnostusten käsittely.

Luonnokset on sittemmin vahvistettu määräyksiksi ja ohjeiksi.

Lentoturvallisuuden ohella käsittelyssä on kiinnitetty erityistä huomiota experimental-toiminnan ei-kaupallisen luonteen säilyttämiseen ja kehittämiseen.

Jo mainittujen konsultointien ja informoivien toimenpiteiden lisäksi jäsenkunnan palveluja on pyritty lisäämään mm. kirjaston perustamisella. Kirjasto asetettiin vuoden -76 aikana jäsenten käyttöön Helsingin Ilmailuyhdistyksen tiloihin. Kirjastotoiminnan jatkuva kehittäminen onkin eräänä keskeisenä tehtävänä.

Jäsenten saattamiseksi kiinteämpään vuorovaikutukseen järjestettiin Jämin fly-in päivät. Tilaisuudessa saatujen positiivisten kokemusten perusteella tapahtumasta päätettiin tehdä jokavuotinen.

RIIPPULIITÄMINEN

Toinen ilmailuaktiivisuuden uusi muoto on riippuliittäminen. Toiminnan kehittämiseksi ja jo olevien harrastajien saattamiseksi yhteen perustettiin vuoden aikana erityinen yhdistys, jonka toimesta on annettu informaatiota. Erityisen tärkeätä oli suoritettu turvallisuustyö ja koulutus, joka taannee parhaiten alan tulevan harrastamisen. Alan harrastajia lienee maassamme puolisen sataa.

MOOTTORILENTO-TOIMINTA

Moottorilentotoiminnassa ovat kohonneet kustannukset ja rahan niukkuus näkyneet niin, että yleisilmailun lentotunnit ovat vähentyneet 13% vuoden kuluessa 9.920 tunnista (-75) 8.630 tuntiin (-76).

Yleisilmailun lentotuntimäärä todennäköisesti tulee jatkossakin laskemaan liikevaihtoveron ja kohonneiden lentokenttätariffien vuoksi.

Yleiskuvan lupakirjakehityksestä antaa ilmailuhallituksen lupakirjatilasto.

Voimassa olevat lupakirjat

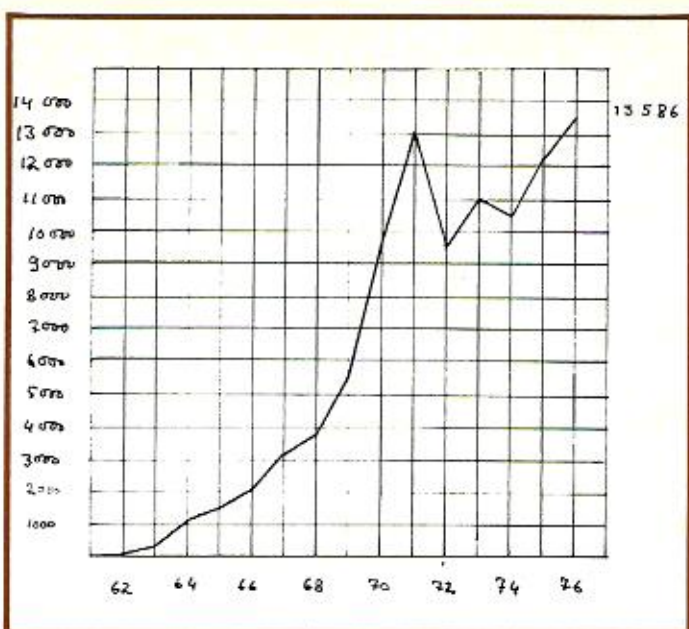
	31.12.-76	31.12.-75	31.12.-74	31.12.-73
Yksinlentäjä	—	2	2	2
Yksivälilentäjä	2296	2319	2383	2380
Ansiolentäjä	574	617	582	583
Liikennelentäjä	217	214	211	229
Purjelentäjä	1662	1556	1375	1352

KALUSTO

Jäsenkerhot ilmoittivat käytössään olleen 50 moottorikonneta, jotka jakautuvat seuraavasti:

Cessnat	17	kpl
Piperit	12	..
Rallyet	7	..
Hinut	5	..
Muut	9	..
Yhteensä	50	kpl

Yhteiskuntaa palvelevaa lentotoimintaa jäsenkerhot

Laskuvarjohyppymäärien kehitys Suomessa vuodesta 1962 alkaen.

ovat suorittaneet etupäässä kulovalvontalentoihin, metsäpalojen sammutuksen johtoon ja etsintätöihin liittyen.

Metsäpalojen valvontaan ja sammutuksen johtoon käytettiin kerhojen koneita 664 tuntia. Muita tavanomaisia viranomaisen pyytämiä lentoja olivat etsintä- ja pelastuslento, joissa etsinnän kohteena olivat yleensä veneet ja ihmiset.

Kerhot suorittavat edellä mainittuja lentoja niin, etteivät pilotit eikä tähystäjät saa korvausta, vaan ainoastaan koneen käyttökulut korvataan. Toiminta on näin ollen vapaaehtoista.

Avustuslentojen tehokas suorittaminen edellyttää myöskin henkilöstön koulutusta, koska lentoja voivat suorittaa vain kokeneet lentäjät. Pystyäkseen tarjoamaan yhteiskunnalle monipuolisia ja tehokkaita avustuslentoja kerhoilla tulee olla myös edellytykset pitää yllä jatkuvaa toimintaa.

Moottorilennon SM-kilpailut pidettiin tällä kertaa Kauhavalla kesäkuussa. Voittajaksi selviytyi jälleen Jorma Halle. Seuraaville sijoille tulivat Pekka Paajanen, Risto Seppä ja Harro Erofejeff.

PM-kilpailuissa Norjassa Suomen joukkue tuli kolmanneksi Ruotsin ja Norjan jälkeen Tanskan jäädessä neljänneksi. Paras suomalaissijoitus oli Pekka Paajasen kolmas henkilökohtainen sijaluku.

LENTOTURVALLISUUS

Kerhojen moottorilentoi-

minnan turvallisuus heikkeni, että kuluneena vuonna tapahtui 4 lentovauriota edellisvuoden yhden asemasta. Kuolemantapauksia tuli yksi sekä yksi loukkaantuminen.

PURJELENTOTOIMINTA

Kuluneena toimintakautena liiton jäsenkerhot ovat ilmoittaneet lentäneensä 48.535 lentoa, joista lentoaikaa on kertynyt 26.491 tuntia. Lentotuntien kasvu edelliseen vuoteen nähden (startteja 42.240, tunteja 24.076) on ollut 11%.

Lennon keskipituudeksi tuli 32 minuuttia edellisvuoden 34 minuutin sijasta.

Purjelennon peruskoulutusta annetaan kurssimuotoisena, oppimistavoitteena purjelentäjän lupakirja.

Koulutus tapahtuu ilmailuhallituksen myöntämän koulutusluvan puitteissa SIL:n laatiman ja ilmailuhallituksen hyväksymän koulutusohjelman mukaan. Peruskoulutusohjelmassa on myös standardisoitu teoria-aineiden koearjestelmä.

Uusia purjelentäjän lupakirjoja ilmailuhallitus myönsi vuoden 1976 aikana 302 (335 v. -75).

Purjelentäjien lupakirjoja oli voimassa vuoden -76 lopulla 1.662, joka merkitsee 106 lupakirjan vuosikasvua.

Eniten purjelentäjien lupakirjoja saatiin suoritettua Helsingin Ilmailuyhdistyksessä, kun Nummelassa 54 uutta purjelentäjää sai lupakirjansa. Räyskälä-Säätiö koulutti 33 lupakirjaa. Jämällä SIL:n kursseilta sai 28 oppilasta uu-

SIL:N LENTOTOIMINTA 1976:

den lupakirjan. Joensuun Ilmailukerho koulutti 19 kpl. Seuraavina olivat Karhulan Ilmailukerho 15 kpl, Keski-Suomen Ilmailijat, Hyvinkään Ilmailukerho ja Tampereen Ilmailuyhdistys 14 lupakirjaa kukin.

PURJELENTOKALUSTO

Vuoden päättyessä Suomessa oli 256 purjekonetta kun luku vuotta aikaisemmin oli 233. Silmiinpistävin piirre oli kaluston uusiutuminen ennen kaikkea tehokoneiden osalta. PIK-20 on nyt yleisin purjekone maassamme (31 kpl). Osa koneista on yksityiskoneita, joiden toiminta ei näy SIL:n tilastosta.

Vuoden -76 lopussa Suomen yleisimmät konetyypit olivat:

Kaksipaikkaiset

L-13 Blanik	17
Rhönlerche	12
K-7 Rhönadler	11
ASK-13	8
Bocian	11
muut	9
_____	
yhteensä	68

Yksipaikkaiset

PIK-20	31
K-8b	23
Ka-6CR Rhönsegler	8
PIK-3c Kajava	14
PIK-16 Vasama	12
KK-11: UTU	9
Ka-6E Rhönsegler	8
ASW-15B	6
Pilatus B4-PC11	6
Muut	36
_____	
Purjekon. yhteensä	256

Moottoripurjelentokoneet

Fournier RF4D	12
Fournier RF5	5
Falke	4
muut	2
_____	
yhteensä	23

KISAT

Purjelennon suurtapahtuma 15. MM-kisat pidettiin Räyskälässä kesäkuun 13.-27. Järjestelyt onnistuivat hyvin 180 hengen vapaaehtoisien järjestelykoneiston avulla. Huono lentosää kuitenkin häyttasi kilpailuja. Osanottajia oli 26 eri maasta: vakioluokassa 46 ja avoimessa luokassa 39 len-

täjää eli yhteensä 85 lentäjää.

Vakioluokan voitti australialainen Ingo Renner, avoimen luokan voittajaksi tuli englantilainen George Lee. Suomalaisilla ei ollut kisamenestystä, sillä paras suomalainen Raimo Nurminen tuli vasta 20. sijalle.

Huomionarvoista on sen sijaan suomalaisen purjekoneen PIK-20 mainio menestyminen. Vakioluokan kolme parasta lensivät Pikeillä. Samalla Räyskälässä esiteltiin PIK-20D sekä moottoripurjehtija PIK-20E. Koneet ovat saavuttaneet suurta mielenkiintoa ja kysyntää.

Nummelan kisat pidettiin ennen MM-kilpailuja viikon mittaisina. Nummelassa kilvoitteli 18 purjelentäjää keskinäisestä paremmuudesta.

Kauden kolmannet kilpailut pidettiin Jämällä, jossa heikkojen säiden vallitessa lennettiin viikon mittaiset harjoituskilpailut heinäkuussa.

Kerhojen harrastustuntimäärä oli ennätysmäinen, johon mm. Räyskälässä pidettyistä purjelennon MM-kilpailuista. Työtunteja kertyi 91.545 aikaisemman 81.500 tunnin sijasta.

Lentokaluston kunnossapitoon ja huoltoon kerhot käyttivät 39.687 tuntia (33.243 tuntia v. -75). Huomioitavaa on myös muutamissa kerhoissa virinnyt uuden lentokaluston rakennustyö.

Viisi eniten työtunteja tehnyttä kerhoa ovat:

Hämeenlinnan Ilmailukerho 12.197 t., Oulun Ilmailukerho 6.100 t., Imatran Ilmailukerho 5.580 t., Polyteknikkojen Ilmailukerho 5.028 t. ja Turun Lentokerho 4.900 t.

PURJELENTO-TURVALLISUUS

Vuonna 1976 tapahtui neljä purjelento-onnettomuutta, joissa kaluston kärsimäksi vaurioasteeksi on ilmoitettu yli 10 %. Onnettomuuksissa ei kuitenkaan menetetty yhtään ihmishenkeä ja vain yhdessä tapauksessa ohjaaja loukkaantui.

Purjelentovaurioiden vähentämiseksi laadittiin yhteistyössä ilmailuhallituksen kanssa maastolasku- ja tyyppi-lentokoulutusohjelmat. Samoin liitto osallistui purjelennon tarkastuslentäjien opetus- ja neuvottelupäivien järjestämiseen yhdessä ilmailuhallituksen kanssa.

ILMAILUKERHOJEN LENTO- JA LASKUVARJOHYPPYTOIMINTA 1976

Kerho	Lennot	Tunnit	Purjelento				Moottorilento		Laskuv.		Työtunnit
			C	LK	HC	KC	Tunnit	A2	Hypyt		
SIL/Jämin Ilmailuopisto	3070	2056	29	28	2				78		
Alajärven Ik	581	268	11							2256	
Alavuden Ik	65	33								1145	
FK Cumulus	1600	794		2	3					650	
Espoon Ik	92	147								400	
Finnairin Lk							1631	14			
Forssan Laskuvarjourheilijat									327		
Forssan Seudun ly							75				
Hallin Lk	441	418							21	605	
Hangö Fk	297	57		2						1700	
Helsingin Ik	850	799			1	1				520	
Helsingin ly	2742	930	3	54	12	2	376				
Hyvinkään Ik	2276	1056	15	14	2					2903	
Hämeenlinnan Ik	651	1044								12197	
Ilmasotakoulu Lk	367	362		5	2		105			1550	
Imatran Ik	2347	1349	5	10	1	3	633	3	510	5580	
Inkeröisten Ik	354	158								250	
Joensuun Ik	1532	806	2	19			888	4		1150	
Jyväskylän Laskuvarjokerho									43		
Järvenpään Ik	65	72	1							156	
Kainuun Laskuvarjokerho									598		
Kajaanin Ik	1031	456	8	9							
Karhulan Ik	3106	1764	20	15	3					3800	
Kaustuan Ik							267			1976	
Kemijärven Ik	343	114	1	3						970	
Kemin Ik	126	95								1400	
Keski-Suomen Ilmailijat	1438	642	14	14	3		959	11		900	
Kiikala-Säätiö										500	
Kivijärven Ik							152				
Kokkolan Ik	735	188		2						650	
Kouvolan ly	2331	1056	7	7	8	1				2526	
Kuopion ly	1850	847							617	3300	
Lahden Ik	1334	720								3800	
Lahden Lskv-kerho									17		
Lapin Lentäjät							330				
Lappeenrannan ly	1408	561	3	8	2	1	119			2560	
Lauttasaaren Ik	226	277								2080	
Matkalentäjät	104	167								300	
Mikkelin ly	866	349	4	4						500	
Moottorilentäjät -66							228				
Nuorisoilmailijat	1138	837			2					2625	
Oulun Ik	1451	754	9	9	4		536			6100	
Oulun Lskv-kerho									1607		
Padasjoen Lk	18	20								130	
Pernun Piirit	520	434			1		195				
Pohjois-Karjalan Lskv-urheilijat									146		
Pohjois-Satakunnan Ik	119	271		1	2	1				1350	
Polyteknikkojen Ik	690	469	1	10	2		623	6		5028	
Porin Ik	685	506	2	5	1		138			2650	
Pyhäjokialueen Ik							383				
Punkaharjun Ik	455	199			4					1310	
Raahen Ik	632	216	5	6			76			3800	
Rauman Ik	304	191								1465	
Rovaniemen Ik	1108	458	12	2	1					3251	
Räyskälä-Säätiö	2319	959	33	34			364			3460	
Salon Ik	723	303	2	2	2					700	
Satakunnan Lskv-urheilijat									445		
Sodankylän Ik	755	408	1	5	1		207			1695	
Suomen Lskv-kerho									3548		
Suomussalmen Ik				1			57			1350	
Tampereen ly	1780	1266	14	14	4		262			3600	
Tampereen Lskv-kerho									630		
Turun Lk	2031	861	1	13	6		693			4900	
Turun Lskv-urheilijat									593		
Utin Lskv-kerho									4228		
Vaasan Lskv-kerho									202		
Vaasan Lk	606	410		4			131			1503	
Varkauden Lk	900	254	4	1			43		11	310	
Ik Vasama	63	144								147	
Viitasaaren Lk							32				